

Datum van inontvangstneming : 14/08/2019

Zaak C-514/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

8 juli 2019

Verwijzende rechter:

Conseil d'État (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 juni 2019

Verzoekende partij:

Union des industries de la protection des plantes

Verwerende partijen:

Premier ministre

Ministre de la transition écologique et solidaire

Ministre des Solidarités et de la Santé

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail

Interveniërende partijen:

Association Générations futures

Union nationale de l'apiculture française (UNAF)

Syndicat national de l'apiculture

CONSEIL D'ÉTAT

[OMISSIS]

[OMISSIS]

FRANSE REPUBLIEK

IN NAAM VAN HET FRANSE VOLK

UNION DES INDUSTRIES DE LA
PROTECTION DES PLANTES

[OMISSIS]

Zitting van 29 mei 2019

Besluit van 28 juni 2019

Gelet op de volgende procedure:

Bij verzoekschrift en vier nieuwe memories, ingeschreven op 1 oktober 2018, en op 12 en 13 maart en 24 mei 2019, verzoekt Union des industries de la protection des plantes (unie van plantenbeschermingsindustrieën, Frankrijk) de Conseil d'État (hoogste bestuursrechter, Frankrijk):

- 1) decreet nr. 2018-675 van 30 juli 2018 tot vaststelling van de definitie van de werkzame stoffen van de neonicotinoïdefamilie in gewasbeschermingsmiddelen nietig te verklaren op grond van bevoegdheidsoverschrijding;
- 2) [OMISSIS] [verzoek betreffende de kosten]

Verzoekster betoogt wat volgt:

Artikel L. 253-8 van de code rural et de la pêche maritime (veld- en zeevisserijwetboek; hierna: CRPM) en het bestreden decreet, dat op basis daarvan is vastgesteld, door te voorzien in een algemeen en absoluut verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die een van de vijf in het bestreden decreet genoemde neonicotinoïden bevatten, zijn in strijd met de artikelen 4 tot en met 20 van verordening nr. 1107/2009 van 21 oktober 2009 en **[Or. 2]** met de respectieve verordeningen tot goedkeuring van deze middelen, die enkel aan de Europese Commissie de bevoegdheid verlenen om het gebruik van dergelijke middelen al dan niet toe te staan;

- artikel L. 253-8 CRPM en het bestreden decreet, dat op basis daarvan is vastgesteld, zijn in strijd met de artikelen 36, 50 en 44 van verordening nr. [1107]/2009 doordat ze een algemeen en absoluut verbod invoeren op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die een van de vijf in het bestreden decreet genoemde neonicotinoïden bevatten;
- het bestreden decreet gaat voorbij aan de artikelen 69 en 70 van verordening nr. 1107/2009, die betrekking hebben op de voorlopige en beschermende noodmaatregelen die de lidstaten kunnen nemen om het gebruik van een werkzame stof of een gewasbeschermingsmiddel te verbieden of te beperken;

- het bestreden decreet, door het gebruik van zaad dat is behandeld met gewasbeschermingsmiddelen die een van de vijf in het bestreden decreet genoemde stoffen bevatten, te verbieden, is in strijd met artikel 49 van verordening nr. 1107/2009, aangezien gewasbeschermingsmiddelen die thiacloprid bevatten, in ten minste één lidstaat van de Europese Unie zijn toegestaan.

[OMISSIS] De ministre de la transition écologique et solidaire (minister van Ecologische en Solidaire Transitie) concludeert tot verwerping van het beroep. Hij stelt dat de door de verzoekende unie aangevoerde middelen ongegrond zijn.

[OMISSIS] [toelichting bij de procedure]

[OMISSIS] Naar aanleiding van drie onderzoeksmaatregelen heeft Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (Nationaal Agentschap voor de voedselveiligheid, het milieu en arbeidszaken, Frankrijk) opmerkingen ingediend [OMISSIS].

[OMISSIS] Association générations futures (Vereniging toekomstige generaties, Frankrijk) [, interveniërend in de procedure,] verzoekt de Conseil d'Etat het beroep van Union des industries de la protection des plantes te verwerpen op dezelfde gronden als die welke de minister van Ecologische en Solidaire Transitie heeft uiteengezet.

[OMISSIS] Union nationale de l'apiculture française (Franse nationale bijenteeltunie) [, interveniërend in de procedure,] verzoekt de Conseil d'Etat het beroep van Union des industries de la protection des plantes te verwerpen op dezelfde gronden als die welke de minister van Ecologische en Solidaire Transitie heeft uiteengezet.

[OMISSIS] Syndicat national de l'apiculture (Nationale bijenteeltbond, Frankrijk) [, interveniërend in de procedure,] verzoekt de Conseil d'État het beroep van Union des industries de la protection des plantes te verwerpen op dezelfde gronden als die welke de minister van Ecologische en Solidaire Transitie heeft uiteengezet. Voorts stelt Syndicat national de l'apiculture dat het verbod gerechtvaardigd is op grond van de in artikel 71 van de verordening bedoelde noodmaatregelen. **[Or. 3]**

[OMISSIS] [procedure]

Gelet op:

- het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met name artikel 267;
- verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009;

- verordening (EU) nr. 485/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 24 mei 2013;
- verordening (EU) nr. 2015/408 van de Commissie van 11 maart 2015;
- uitvoeringsverordening (EU) nr. 2018/113 van 24 januari 2018;
- uitvoeringsverordening (EU) nr. 2018/524 van 2 maart 2018;
- uitvoeringsverordening (EU) nr. 2018/783 van 29 mei 2018;
- uitvoeringsverordening (EU) nr. 2018/784 van 29 mei 2018;
- verordening (EU) nr. 2018/785 van het Europees Parlement en de Raad van 29 mei 2018;
- richtlijn (EU) 2015/1535 van 9 september 2015;
- de code de la santé publique (wetboek volksgezondheid);
- de code rural et de la pêche maritime;
- wet nr. 2016-1087 van 8 augustus 2016;
- le code de justice administrative (wetboek bestuurlijke rechtspleging);

[OMISSIS] [procedure]

Overwegende hetgeen volgt: [Or. 4]

- 1 Volgens artikel L. 253-8, lid II, CRPM, zoals gewijzigd bij artikel 125 van de wet van 8 augustus 2016 inzake het herstel van de biodiversiteit, de natuur en het landschap, *“is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die een of meer werkzame stoffen van de neonicotinoïdefamilie bevatten, alsmede zaaizaad dat daarmee is behandeld, verboden vanaf 1 september 2018 [...]. Bij gezamenlijk besluit van de ministers van landbouw, milieu en volksgezondheid kunnen tot juli 2020 uitzonderingen op het in de eerste en tweede alinea van dit lid II bedoelde verbod worden toegestaan. Het in de derde alinea van dit lid II bedoelde besluit wordt genomen op basis van een door Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail opgemaakte balans waarin de voordelen en risico's van het gebruik van in Frankrijk als toegestaan aangemerkte gewasbeschermingsmiddelen worden afgezet tegen de voordelen en risico's van het gebruik van vervangende middelen of van beschikbare alternatieve methoden. Deze balans heeft betrekking op de milieueffecten voor onder meer bestuivende insecten, de volksgezondheid en de landbouwactiviteiten. De balans wordt openbaar gemaakt onder de voorwaarden van artikel L. 1313-1, laatste alinea, van het wetboek volksgezondheid.”* Bij decreet nr. 2018-675, vastgesteld op basis van artikel L. 253-8, lid II, CRPM, is artikel D. 253-46-1 in CRPM ingevoegd, dat als volgt luidt: *“De stoffen van de neonicotinoïdefamilie als*

bedoeld in artikel L. 253-8 zijn de volgende: Acetamiprid; [...] Clothianidine; [...] Imidacloprid; [...] Thiachloprid; [...] Thiametoxam”.

- 2 Union des industries de la protection des plantes verzoekt om nietigverklaring van dit decreet op grond van bevoegdheidsoverschrijding. In het bijzonder stelt zij dat artikel L. 253-8, lid II, CRPM, voor de toepassing waarvan het bestreden decreet is vastgesteld, in strijd is met de bepalingen van verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad.
- 3 [OMISSIS] [verduidelijking van de verzoeken tot interventie].
- 4 Artikel 4 van verordening nr. 1107/2009 luidt: *„1. Een werkzame stof wordt overeenkomstig bijlage II goedgekeurd als in het licht van de stand van de wetenschappelijke en technische kennis kan worden verwacht dat gewasbeschermingsmiddelen die deze werkzame stof bevatten, rekening houdend met de in de punten 2 en 3 van die bijlage vastgestelde goedkeuringscriteria, aan de in de leden 2 en 3 vastgestelde eisen voldoen [...]”.* Artikel 6 van deze verordening luidt: *„De goedkeuring kan onder meer afhankelijk worden gesteld van voorwaarden en beperkingen betreffende: [...] h) de aanduiding van gebieden waar het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met inbegrip van grondbehandelingsproducten, die de werkzame stof bevatten, niet kan worden toegelaten of kan worden toegelaten onder specifieke voorwaarden; i) de noodzaak te verplichten tot risicobeperkende maatregelen en tot monitoring na gebruik; j) andere speciale voorwaarden op grond van de beoordeling van de informatie die in het kader van deze verordening is verstrekt.”* Artikel 13 van deze verordening luidt: *„Binnen zes maanden na ontvangst van de conclusie van de Autoriteit, dient de Commissie bij het in artikel 79, lid 1, bedoelde comité een verslag, hierna "evaluatieverslag" genoemd, en een ontwerpverordening in, rekening houdend met het [Or. 5] ontwerp-beoordelingsverslag van de lidstaat-rapporteur en de conclusie van de Autoriteit. [...] 2. Op basis van het evaluatieverslag, andere voor het desbetreffende geval legitieme factoren en het voorzorgsbeginsel wanneer de voorwaarden van artikel 7, lid 1, van verordening (EG) nr. 178/2002, ter zake doend zijn, wordt volgens de in artikel 79, lid 3, bedoelde regelgevingsprocedure een verordening vastgesteld, die bepaalt dat: a) een werkzame stof, zo nodig onder voorbehoud van voorwaarden en beperkingen als bedoeld in artikel 6, wordt goedgekeurd; b) een werkzame stof niet wordt goedgekeurd; of c) de voorwaarden van de goedkeuring worden gewijzigd [...] 4. Goedgekeurde werkzame stoffen worden opgenomen in de in artikel 78, lid 3, bedoelde verordening, die een lijst bevat van de reeds goedgekeurde werkzame stoffen [...] ”.* Artikel 21 van deze verordening luidt: *„1. De Commissie kan de goedkeuring van een werkzame stof te allen tijde opnieuw bekijken. Zij kan rekening houden met het verzoek van een lidstaat om de goedkeuring van een werkzame stof in het licht van nieuwe wetenschappelijke en technische kennis en monitoringgegevens opnieuw te bekijken, onder meer wanneer er na de herziening van de toelatingen overeenkomstig artikel 44, lid 1, aanwijzingen zijn dat de*

verwezenlijking van de overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder a), iv), en onder b), i), en artikel 7, leden 2 en 3 van richtlijn 2000/60/EG vastgestelde doelstellingen in het gedrang komt. Wanneer de Commissie in het licht van nieuwe wetenschappelijke en technische kennis meent dat er aanwijzingen zijn dat de stof niet langer voldoet aan de in artikel 4 bepaalde goedkeuringscriteria, of wanneer de op grond van artikel 6, onder f), vereiste verdere informatie niet werd verstrekt, licht zij de lidstaten, de Autoriteit en de producent van de werkzame stof in en stelt zij een termijn vast waarbinnen de producent zijn opmerkingen moet doen toekomen.”

- 5 Artikel 69 van hoofdstuk IX van deze verordening, dat aan noodsituaties is gewijd, luidt: *„Wanneer duidelijk is dat een goedgekeurde werkzame stof, beschermstof, synergist of formuleringshulpstof of een overeenkomstig deze verordening toegelaten gewasbeschermingsmiddel waarschijnlijk een ernstig risico inhoudt voor de gezondheid van mens of dier of voor het milieu, en dat dit risico niet toereikend kan worden bestreden met maatregelen van de betrokken lidstaat of lidstaten, worden volgens de regelgevingsprocedure van artikel 79, lid 3, op eigen initiatief van de Commissie of op verzoek van een lidstaat, onmiddellijk maatregelen genomen om het gebruik en/of de verkoop van die stof of dat middel te beperken of te verbieden [...].”* Artikel 70 van de verordening luidt: *„In afwijking van artikel 69 kan de Commissie in uiterst spoedeisende gevallen voorlopig noodmaatregelen aannemen, na de betrokken lidstaat of lidstaten te hebben geraadpleegd en de overige lidstaten in kennis te hebben gesteld.”* Artikel 71 van de verordening luidt: *„1. Wanneer een lidstaat de Commissie officieel in kennis stelt van de noodzaak om noodmaatregelen te nemen en er geen maatregelen zijn genomen overeenkomstig artikel 69 of 70, kan de lidstaat voorlopige beschermende maatregelen nemen. In dat geval stelt hij de overige lidstaten en de Commissie onverwijld daarvan in kennis. 2. De Commissie legt de aangelegenheid binnen dertig werkdagen volgens de regelgevingsprocedure van artikel 79, lid 3, voor aan het bij artikel 79, lid 1, ingestelde comité met het oog op de verlenging, wijziging of intrekking van de nationale voorlopige beschermende maatregelen. 3. De lidstaat mag zijn tijdelijke beschermende nationale maatregelen handhaven tot communautaire maatregelen zijn vastgesteld.”*
- 6 Uit deze bepalingen volgt dat de procedure voor de goedkeuring van een werkzame stof op het niveau van de Europese Unie plaatsvindt en wordt afgesloten met de vaststelling van een handeling van de Europese Commissie die voorziet in de goedkeuring of niet-goedkeuring van de stof, in voorkomend geval met eventuele beperkingen van het gebruik ervan. De Europese Commissie kan echter te allen tijde, met name op verzoek van een lidstaat, **[Or. 6]** de goedkeuring van een werkzame stof in het licht van nieuwe wetenschappelijke en technische kennis en monitoringgegevens opnieuw bekijken. Voorts kan de lidstaat in dringende gevallen overeenkomstig artikel 71 van verordening (EG) nr. 1107/2009 voorlopige beschermende maatregelen nemen om het gebruik van een werkzame stof te beperken, doch op voorwaarde dat hij de Commissie vooraf

in kennis heeft gesteld van de noodzaak om noodmaatregelen te nemen en de Commissie na die kennisgeving geen maatregelen heeft genomen.

- 7 Uit de dossierstukken blijkt dat de Europese Commissie krachtens verordening nr. 1107/2009, na de beperking van het gebruik van clothianidine, imidacloprid en thiamethoxam bij verordening (EU) nr. 485/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 24 mei 2013, het gebruik van deze stoffen bij uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 2018/783, 2018/784 en 2018/785 van 29 mei 2018 heeft verboden met ingang van 19 december 2018, met uitzondering van behandelingen van gewassen die gedurende hun hele levenscyclus in permanente kassen blijven. Bovendien is de goedkeuring van thiacloprid – bij uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 2018/524 van 28 maart 2018 en (EU) nr. 2019/168 van 31 januari 2019 – tot en met 30 april 2020 verlengd, terwijl acetamiprid bij uitvoeringsverordening (EU) nr. 2018/113 van 24 januari 2018 nogmaals voor een periode van 15 jaar is goedgekeurd. Het bestreden decreet verbiedt het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die een of meer van de vijf werkzame stoffen van de neonicotinoïdefamilie (acetamiprid; / clothianidine; / imidacloprid; / thiacloprid; / thiametoxam) en met deze middelen behandelde zaden bevatten, terwijl deze vijf stoffen van de neonicotinoïdefamilie nog steeds door de Europese Commissie zijn goedgekeurd, met specifieke beperkingen voor het gebruik van drie ervan.
- 8 Artikel 5 van richtlijn 2015/1535/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij luidt: „1. *Onverminderd artikel 7 delen de lidstaten de Commissie onverwijld ieder ontwerp voor een technisch voorschrift mee, tenzij het een integrale omzetting van een internationale of Europese norm betreft, in welk geval louter met een mededeling van de betrokken norm kan worden volstaan. Zij geven de Commissie tevens kennis van de redenen waarom de vaststelling van dit technisch voorschrift nodig is, tenzij die redenen reeds uit het ontwerp zelf blijken [...]. Wanneer met het ontwerp voor een technisch voorschrift in het bijzonder beperking, om redenen van volksgezondheid of bescherming van de consument of van het milieu, van de verhandeling of het gebruik van een stof, preparaat of chemisch product wordt beoogd, delen de lidstaten tevens mee, hetzij een samenvatting, hetzij de referenties van de relevante gegevens over die stof, dat preparaat of product en verkrijgbare vervangende producten, voor zover deze gegevens beschikbaar zijn, alsmede de verwachte gevolgen van de maatregel voor de volksgezondheid of voor de bescherming van consument en milieu, met, in de geëigende gevallen, een risicoanalyse volgens de beginselen genoemd in het betrokken deel van afdeling II, punt 3, van bijlage XV bij verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad. [...]* 2. *De Commissie en de lidstaten kunnen bij de lidstaat die een ontwerp voor een technisch voorschrift ter kennis heeft gebracht, opmerkingen indienen, waarmee deze lidstaat bij de verdere uitwerking van het technisch voorschrift zoveel mogelijk rekening dient te houden*”. Artikel 6 van die richtlijn luidt: „1. *De lidstaten stellen de goedkeuring uit van een ontwerp voor een technisch voorschrift voor de duur van drie*

maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de Commissie de in artikel 5, lid 1, bedoelde mededeling ontvangt. [...] 3. De [Or. 7] lidstaten stellen de goedkeuring van een ontwerp voor een technisch voorschrift, met uitsluiting van ontwerpen voor regels betreffende diensten, met twaalf maanden uit, te rekenen vanaf de datum waarop de Commissie de in artikel 5, lid 1, van deze richtlijn bedoelde mededeling ontvangt, indien de Commissie binnen een termijn van drie maanden na die datum te kennen geeft op dit gebied overeenkomstig artikel 288 VWEU een richtlijn, een verordening of een besluit te willen voorstellen of vaststellen [...] 7. De leden 1 tot en met 5 zijn niet van toepassing als een lidstaat: a) om dringende redenen wegens een ernstige en onvoorziene situatie die verband houdt met de bescherming van de gezondheid van mens en dier, de bescherming van planten, of de veiligheid, en in het geval van regels betreffende diensten, ook met de bescherming van de openbare orde, met name de bescherming van minderjarigen, op zeer korte termijn technische voorschriften moet uitwerken en deze onmiddellijk daarop moet vaststellen en invoeren, zonder dat raadpleging mogelijk is [...]”.

- 9 Enerzijds volgt uit de hierboven aangehaalde artikelen 5 en 6 van richtlijn 2015/1535 dat de lidstaat, op de manier als bedoeld in de noodprocedure van de artikelen 69 en 71 van verordening nr. 1107/2009, de Europese Commissie en de andere lidstaten in kennis moet stellen van de redenen in verband met de volksgezondheid, de bescherming van de consument of van het milieu die een beperking van de verhandeling of het gebruik van een stof, preparaat of chemisch product rechtvaardigen. Bij gebreke van een verzoek van de Europese Commissie om uitstel van de vaststelling van het medegedeelde ontwerp voor een technisch voorschrift, met name wanneer zij haar voornemen bekendmaakt om overeenkomstig artikel 6, lid 3, [van richtlijn 2015/1535] een richtlijn, een verordening of een besluit voor te stellen of vast te stellen, kan de lidstaat na een termijn van drie maanden na de mededeling ervan het ontwerp definitief vaststellen.
- 10 Anderzijds volgt uit de artikelen 69 en 71 van verordening (EG) nr. 1107/2009 dat indien de Europese Commissie, nadat een lidstaat haar officieel heeft meegedeeld dat het nodig is noodmaatregelen te nemen om het gebruik van een middel of een werkzame stof te verbieden, afziet van dergelijke maatregelen, de lidstaat voorlopige beschermende maatregelen kan nemen totdat er communautaire maatregelen zijn vastgesteld.
- 11 Uit de dossierstukken blijkt dat de Franse regering het ontwerp van het bestreden decreet op 2 februari 2017 aan de Europese Commissie heeft medegedeeld op basis van artikel 5, vierde alinea, van richtlijn 2015/1535 van 9 september 2015 tot vaststelling van een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en niet op basis van verordening nr. 1107/2009 van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen. In die mededeling rechtvaardigde de Franse regering echter het verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die een of meer stoffen van de neonicotinoïdefamilie bevatten en zaden die met dergelijke middelen zijn

behandeld, door te verwijzen naar verscheidene wetenschappelijke studies “*die een grote impact van de neonicotinoïden op tal van milieucomponenten op niet-doelorganismen zoals bijen, macro-invertebraten of vogels suggereren*” en naar een studie van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) die “*een risico voor de menselijke gezondheid (effect op de ontwikkeling van het zenuwstelsel) vaststelt*”. In haar antwoord van 3 augustus 2017 op de mededeling van het ontwerp verklaart de Commissie, onder verwijzing naar verordening nr. 1107/2009, dat zij de bezorgdheid van Frankrijk over bepaalde stoffen van de neonicotinoïdefamilie en de risico’s van deze stoffen voor bijen deelt en herinnert zij eraan dat EFSA conclusies over deze drie stoffen heeft gepubliceerd waarbij dit agentschap de aandacht heeft gevestigd op andere mogelijke risico’s, hetgeen de Commissie ertoe heeft aangezet na te denken over de noodzaak van verdere beperkingen. **[Or. 8]**

- 12 De wettigheid van het bestreden decreet hangt dus af van het antwoord op de vraag of [OMISSIS] [formulering van de eerste prejudiciële vraag].
- 13 [OMISSIS] [formulering van de tweede prejudiciële vraag]
- 14 [OMISSIS] [formulering van de derde prejudiciële vraag]
- 15 Deze vragen duiden op een ernstige moeilijkheid bij de uitlegging van het Unierecht. Zij moeten worden voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie en de uitspraak op het beroep van Union des industries de la protection des plantes moet worden aangehouden.

BESLUIT:

Artikel 1: [OMISSIS] [besluit betreffende de interventies]

Artikel 2: Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

- 1) Wanneer een nationale maatregel ter beperking van het gebruik van werkzame stoffen formeel aan de Commissie is medegedeeld op grond van artikel 5 van richtlijn **[Or. 9]** 2015/1535/EU van 9 september 2015, maar met een uiteenzetting - die voldoende duidelijk is zodat de Commissie zich niet kan vergissen door te overwegen dat deze mededeling op grond van verordening nr. 1107/2009 van 21 oktober 2009 had moeten worden gedaan – van de factoren op grond waarvan de lidstaat van oordeel is dat de stof waarschijnlijk een ernstig risico voor de gezondheid van mens of dier of voor het milieu inhoudt en dat dit risico in de huidige stand van de regelgeving alleen op bevredigende wijze kan worden beperkt met behulp van door de lidstaat genomen maatregelen, is het dan aan de Europese Commissie om de mededeling te beschouwen als zijnde gedaan in het kader van de procedure van de artikelen 69 en 71 van deze verordening en eventueel aanvullende onderzoeksmaatregelen te nemen of maatregelen te

nemen die tegemoet te komen aan zowel de vereisten van deze regeling als de bezorgdheid van deze lidstaat?

- 2) Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord, moeten de uitvoeringsverordeningen nrs. 2018/783, 2018/784 en 2018/785 van 29 mei 2018, die het gebruik van thiamethoxam, clothianidine en imidacloprid met ingang van 19 december 2018 verbieden, met uitzondering van de behandelingen van gewassen in permanente kassen die gedurende hun gehele levenscyclus in een dergelijke kas blijven, worden beschouwd als maatregelen die zijn genomen in antwoord op het verzoek van Frankrijk van 2 februari 2017 om een algemeen verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die een of meer stoffen van de neonicotinoïdefamilie bevatten en van zaden die met dergelijke middelen zijn behandeld?
- 3) Indien deze laatste vraag bevestigend wordt beantwoord, wat kan de lidstaat die de Commissie op grond van artikel 69 van verordening nr. 1107/2009 heeft verzocht om maatregelen om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die een of meer stoffen van de neonicotinoïdefamilie bevatten en van zaden die met dergelijke middelen zijn behandeld, te beperken of te verbieden, doen indien de Commissie slechts gedeeltelijk aan zijn verzoek voldoet door niet het gebruik van alle stoffen van de neonicotinoïdefamilie te beperken, maar slechts van drie daarvan?

Artikel 3: De behandeling van de zaak wordt geschorst [OMISSIS].

Artikel 4: [OMISSIS] [kennisgeving aan de partijen]

[OMISSIS]